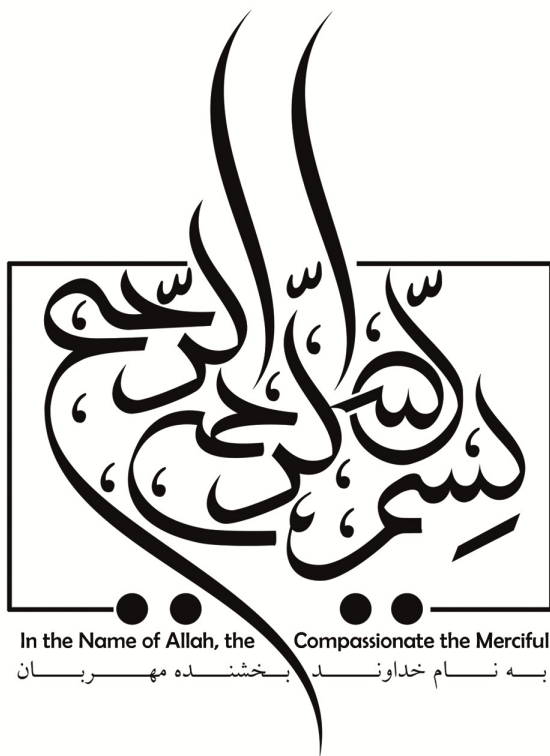

In the Name of Allah, the Compassionate the Merciful
به نام خداوند بخشنده مهربان

سرشناسه:	نصیری، علی، ۱۳۴۴
عنوان و نام پدیدآور:	آشنایی با جوامع حدیثی شیعه و اهل سنت / علی نصیری
مشخصات نشر:	قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ ۱۴۳۴ ق = ۱۳۹۲
شابک:	978-964-195-253-4
مرجع تولید:	پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ
یادداشت:	چاپ چهارم: ۱۳۹۳ / چاپ ششم: ۱۳۹۳ / چاپ هفتم: ۱۳۹۵ / چاپ هشتم: ۱۳۹۷
یادداشت:	چاپ نهم: ۱۴۰۱
یادداشت:	کتابنامه: ص. [۳۰۵]. ۳۱۱؛ همچنین به صورت زیرنویس
موضوع:	محدثان .. سرگذشتنامه
موضوع:	محدثان اهل سنت .. سرگذشتنامه
موضوع:	محدثان شیعه .. سرگذشتنامه
شناسه افزوده:	جامعة المصطفی ﷺ العالمية؛ مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۲ ۵۶۵ ن / ۱۱۵ BP
رده‌بندی دیویی:	۲۹۲۴ / ۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی:	۳۲۹۱۸۸۲
این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است	BA0076

آشنایی با جوامع حدیثی شیعه و اهل سنت

مؤلف: علی نصیری

چاپ نهم: ۱۴۰۱ ش / ۱۴۴۳ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

● چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ ● شمارگان: ۵۰۰

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸ تلفن: ۳۷۸۳۶۱۳۴ ۲۵ ۹۸+
تلفکس: (داخلی ۱۰۵) / ۳۷۸۳۹۳۰۵ ۲۵ ۹۸+
◀ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه‌راه سالاریه تلفن: ۳۲۱۳۳۱۰۶ ۲۵ ۹۸+

📧 pub_almustafa

🌐 pub-almustafa.ir

✉ miup@pub.miu.ac.ir

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثریاری رساندند.

● مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت ● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

● ناظر فنی: سید محمد رضا جعفری ● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی ● ناظر چاپ: ایوب جمالی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

با توجه به هزینه‌ها و مشکلات عدیده، هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به چاپ، بازنویسی، کپی، تکثیر و یا هرگونه برداشت جهت تهیه کتاب و تبدیل آن به جزوه، CD، فایل PDF، اسکن، عکسبرداری و یا انتشار در فضای مجازی نماید، شرعاً مجاز نمی‌باشد و پیگرد قانونی خواهد داشت.

آشنایی با جوامع حدیثی شیعه و اهل سنت

علی نصیری

سخن ناشر

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش‌ها و پدید آمدن دانش‌های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ‌گویی به آنها، ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید و تربیت نیروهای متخصص را ضروری می‌نماید. از این رو کتاب‌های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی‌ها تألیف شود. جهانی‌شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضا دارد که تمام دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند، و این مهم با ایجاد رشته‌های تخصصی و تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. بالندگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. هم‌چنین بازنگری متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و به‌روز کردن آنها موجب حفظ نشاط علمی مراکز آموزشی است. حوزه‌های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی‌اند.

«جامعة المصطفیٰ ﷺ العالمية» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب آموزشی را سرلوحه تلاش‌های خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این تلاش است.

«مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ» با تقدیر و تشکر از مؤلف محترم و تمام عزیزانی که در تولید این اثر، همکاری و همفکری کرده‌اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می‌کند.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفیٰ ﷺ

مقدمه پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی ﷺ

حقیقت‌مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت‌طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پایبندی به حقیقت بی‌متها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافت‌مند و فخیم دانسته و از باب تا محراب کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولو العلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دستیابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد و هم جامعه را سمت و سویی سعادت‌مندانه بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی و یا کوتاه فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی مادی و معنوی باشند، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت‌طلبی، علم‌اندوزی و حکمت‌مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی‌سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن‌های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه موقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت‌ها و مأموریت‌های حوزه‌های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در

شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت. در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب^(مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر^(رحمته الله)، در صحنه حاضر شده و بر خطورت و فوریت حرکت فراگیر و بی وقفه همه توانمندی ها و اراده ها جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش فزا در این خصوص، تأکید ورزیده و پیشرفت این مهم را راهبری و رصد می کنند.

جامعة المصطفی^(رحمته الله) العالمية، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی^(رحمته الله) و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت^(علیهم السلام) جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی^(رحمته الله) نیز که مهمترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی^(رحمته الله) است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر متناسب با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی^(رحمته الله) را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مولف محترم جناب آقای دکتر علی نصیری تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است. در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی^(رحمته الله) و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی^(رحمته الله)

فهرست

پیشگفتار.....	۱۴
۱. کلیات	۱۷
مفهوم جامع	۱۷
تقسیم‌بندی جوامع حدیثی	۱۹
۱. سیر تاریخی تدوین	۱۹
۲. اهمیت و جایگاه جوامع حدیثی	۱۹
۳. چگونگی گردآوری و چینش احادیث	۲۰
فواید شناخت جوامع حدیثی	۲۳
مروری کوتاه در تاریخ حدیث شیعه	۲۴
مروری کوتاه در تاریخ حدیث اهل سنت	۲۵
سرنوشت حدیث، پس از دوران صحابه و تابعان تاکنون	۲۷
۲. شناخت‌نامه کتاب کافی	۳۱
«کافی»، ثقة‌الاسلام محمد بن یعقوب کلینی؛ (م ۳۲۹)	۳۱
زندگی‌نامه ثقة‌الاسلام کلینی	۳۱
مشایخ و راویان کلینی	۳۴
ستایش کلینی، از زبان دانشوران شیعه	۳۴
وسعت دانش مرحوم کلینی	۳۷
معرفی اجمالی اصول کافی	۴۰
انگیزه تألیف کافی	۴۰
شیوه تألیف کافی	۴۷
ستایش از کتاب کافی	۴۷
ویژگیها و امتیازات کافی	۴۹
۱. جامعیت نسبی	۴۹
۲. چینش قابل تحسین	۵۰

فهرست ۹

۵۱	۱ - ۲. چیش روایات هر باب، بر اساس اولویت.....
۵۲	۲ - ۲. ذکر عنوان متناسب با روایات هر باب.....
۵۲	۳. رعایت اصول جامع نویسی.....
۵۳	آیا کافی بر امام زمان(عج) عرضه شده است؟.....
۵۶	دلایل عرضه کافی بر امام عصر(عج).....
۵۷	نقد دلایل عرضه کافی بر امام زمان(عج).....
۵۸	بررسی استناد روضه به کلینی.....
۵۹	میزان اعتبار روایات کافی.....
۶۳	کارهای انجام گرفته پیرامون کافی.....
۶۴	آشنایی با شروح کافی.....
۶۴	۱. شرح اصول کافی از صدر المتألهین.....
۶۶	۲. شرح اصول کافی، از ملامحمد صالح مازندرانی (م ۱۰۸۱).....
۶۷	۳. مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول، اثر علامه محمد باقر مجلسی.....
۶۹	فهرست کتابها و ابواب کافی.....
۷۳	۳. شناخت‌نامه من لایحضره الفقیه.....
۷۳	من لایحضره الفقیه، تألیف ابوجعفر، محمد بن علی بن حسین بن بابویه قمی.....
۷۳	زندگی‌نامه شیخ صدوق.....
۷۶	مسافرت‌های علمی شیخ صدوق.....
۷۸	مشایخ و شاگردان شیخ صدوق.....
۷۹	شیخ صدوق از نگاه دانشوران.....
۸۲	معرفی اجمالی من لایحضره الفقیه.....
۸۴	انگیزه تألیف.....
۸۵	شیوه تدوین من لایحضره الفقیه.....
۸۶	ویژگیها و امتیازهای من لایحضره الفقیه.....
۹۶	چگونگی برخورد با مراسیل من لایحضره الفقیه.....
۹۷	آشنایی با شروح من لایحضره الفقیه.....
۹۷	۱. روضة المتقین، فی شرح أخبار الأئمة المعصومین؛ اثر مولی محمدتقی مجلسی اول.....
۹۸	۲. لوامع صاحبقرانی؛ اثر مولی محمدتقی مجلسی.....
۱۰۰	فهرست ابواب و فصول من لایحضره الفقیه.....
۱۰۵	۴. شناخت‌نامه تهذیب الاحکام و استیصار.....
۱۰۵	۱. تهذیب الاحکام، فی شرح المقنعة، شیخ طوسی (م ۴۶۰).....
۱۰۵	زندگی‌نامه شیخ طوسی.....
۱۰۹	نگاهی اجمالی به آثار شیخ طوسی(رحمه الله).....
۱۰۹	آشنایی با کتاب تهذیب الاحکام.....
۱۱۱	انگیزه تألیف تهذیب الاحکام.....
۱۱۴	شیوه نگارش تهذیب الاحکام.....
۱۱۶	نمونه‌هایی از طرح مباحث در تهذیب الاحکام.....

۱۰. آشنایی با جوامع حدیثی شیعه و اهل سنت

۱۱۷	ویژگیها و امتیازات تهذیب الاحکام.....
۱۱۸	الف) جمع میان روایات.....
۱۱۹	ب) استشهاد به آیات قرآن.....
۱۲۰	ج) ارائه مباحث فقه حدیثی.....
۱۲۰	د) اهتمام به نقد سندی و متنی روایات.....
۱۲۲	۲. الاستبصار فی ما اختلف من الاخبار، شیخ طوسی (م ۴۸۰).....
۱۲۳	انگیزه تألیف.....
۱۲۴	شیوه نگارش الاستبصار.....
۱۲۶	نمونه‌ای از ذکر روایات در استبصار.....
۱۲۷	مقایسه‌ای میان تهذیب الاحکام و استبصار.....
۱۲۷	نقاط اشتراک تهذیب و استبصار.....
۱۲۷	نقاط امتیاز تهذیب و استبصار.....
۱۲۸	آشنایی با شروح تهذیب الاحکام و استبصار.....
۱۲۹	الف) ملاذ الأخیار فی فهم تهذیب الأخبار از ملا محمدباقر مجلسی.....
۱۳۰	ب) غایة المرام، فی شرح تهذیب الأحکام، از سید نعمة الله جزائری.....
۱۳۰	ج) جلاء الأبصار، فی شرح الاستبصار از شیخ عبدالرضا طفیلی.....
۱۳۱	فهرست ابواب و فصول تهذیب الاحکام.....
۱۳۲	فهرست ابواب و فصول استبصار.....
۱۳۹	۵. شناخت‌نامه وافی و وسائل الشیعة.....
۱۳۹	۱. الوافی فی جمع الاحادیث الكتب الاربعة القديمة فیض کاشانی (۱۰۹۱).....
۱۳۹	آشنایی با زندگی‌نامه فیض کاشانی.....
۱۴۱	آشنایی با وافی.....
۱۴۲	انگیزه نگارش وافی.....
۱۴۳	ویژگیها و امتیازات وافی.....
۱۴۳	شیوه فیض کاشانی در تدوین وافی.....
۱۴۶	۲. تفصیل وسائل الشیعة الی تحصیل مسائل الشریعة شیخ حرّ عاملی (م ۱۱۰۴).....
۱۴۶	آشنایی با زندگی‌نامه شیخ حرّ عاملی.....
۱۴۸	آثار شیخ حرّ عاملی.....
۱۴۹	آشنایی با وسائل الشیعة.....
۱۵۰	انگیزه تألیف وسائل الشیعة.....
۱۵۱	الف) ضعف ساختاری.....
۱۵۳	ب) ضعف محتوایی.....
۱۵۳	شیوه تألیف وسائل الشیعة.....
۱۵۵	امتیازات و ویژگیهای وسائل الشیعة.....
۱۵۷	منابع وسائل الشیعة.....
۱۵۸	جایگاه شیخ حرّ عاملی و کتاب وسائل الشیعة از نگاه دانشوران شیعه.....

۶. شناخت نامه بحارالانوار و مستدرک الوسائل.....	۱۶۱
۱. بحارالانوار، الجامعة للدرر اخبار الأئمة الأطهار (ع) علامه مجلسی (م ۱۱۱۱).....	۱۶۱
نگاهی به زندگی نامه علامه مجلسی.....	۱۶۱
شاگردان علامه مجلسی.....	۱۶۳
آشنایی با بحارالانوار.....	۱۶۳
انگیزه تدوین بحارالانوار.....	۱۶۵
شیوه نگارش بحارالانوار.....	۱۶۸
ویژگیها و امتیازات بحارالانوار.....	۱۶۹
منابع بحارالانوار.....	۱۷۱
جایگاه رفیع بحارالانوار از نگاه اندیشهوران شیعه.....	۱۷۶
کارهای انجام گرفته بر بحارالانوار.....	۱۷۹
الف) تلخیصها.....	۱۷۹
ب) مستدرکات.....	۱۷۹
ج) معاجم و فهرستهای بحارالانوار.....	۱۸۰
د) حواشی و تعلیقه‌ها.....	۱۸۰
هـ) ترجمه‌ها.....	۱۸۰
فهرست مجلدات بحارالانوار.....	۱۸۱
۲. مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل محدث نوری (م ۱۳۲۰).....	۱۸۲
زندگی نامه محدث نوری.....	۱۸۲
شخصیت علمی و اخلاقی محدث نوری.....	۱۸۳
آثار علمی محدث نوری.....	۱۸۵
انگیزه تألیف مستدرک الوسائل.....	۱۸۶
شیوه نگارش مستدرک الوسائل.....	۱۸۷
منابع مستدرک الوسائل.....	۱۸۹
نگاهی به بخش پایانی مستدرک الوسائل (فوائد).....	۱۹۰
جایگاه مستدرک الوسائل از نگاه دانشوران شیعه.....	۱۹۲
۷. شناخت نامه جوامع حدیثی متأخر شیعه.....	۱۹۷
۱. سفینه البحار و مدینه الحكم و الآثار، محدث قمی (م ۱۳۲۲).....	۱۹۷
زندگی نامه محدث قمی.....	۱۹۷
حیات علمی محدث قمی.....	۱۹۸
آشنایی با کتاب سفینه البحار.....	۲۰۰
شیوه نگارش سفینه البحار.....	۲۰۱
۲. جامع احادیث الشیعة، آیه الله بروجردی (م ۱۳۸۰).....	۲۰۲
آشنایی با زندگی نامه آیه الله بروجردی.....	۲۰۳
ویژگیها و امتیازات جامع احادیث الشیعه.....	۲۰۴
۳. آثار الصادقین، حاج صادق احسانبخش (م ۱۳۸۰ ش).....	۲۰۶
شیوه نگارش آثار الصادقین.....	۲۰۷

۴. میزان الحکمة، محمدی ری شهری (معاصر)..... ۲۰۸
- شیوه نگارش میزان الحکمة..... ۲۰۹
۵. الحیة، برادران حکیمی (معاصر)..... ۲۰۹
- شیوه نگارش الحیة..... ۲۱۰
۸. شناخت‌نامه موطأ مالک و مسند ابن حنبل..... ۲۱۵
- موطأ مالک بن انس (م ۱۷۹)..... ۲۱۵
- مسند احمد حنبل (م ۲۴۱)..... ۲۱۸
- ترتیب روایات مسند احمد بن حنبل..... ۲۲۰
- جایگاه مسند احمد بن حنبل، از نگاه اندیشه‌وران اهل سنت..... ۲۲۱
- مسند ابن حنبل در بوته نقد..... ۲۲۲
۹. شناخت‌نامه صحیح بخاری..... ۲۲۷
- صحیح محمد بن اسماعیل بخاری (م ۲۵۶)..... ۲۲۷
- زندگی‌نامه محمد بن اسماعیل بخاری..... ۲۲۷
- انگیزه تألیف صحیح بخاری..... ۲۳۱
- اعتبار و جایگاه صحیح بخاری از نگاه عالمان اهل سنت..... ۲۳۳
- عوامل اقبال عالمان اهل سنت به صحیح بخاری..... ۲۳۵
- صحیح بخاری در بوته نقد..... ۲۳۷
۱. ضعفهای ساختاری صحیح بخاری..... ۲۳۷
۲. ضعفهای سندی صحیح بخاری..... ۲۳۹
۳. ضعفهای محتوایی صحیح بخاری..... ۲۴۱
- حذف حقایق دینی و تاریخی در صحیح بخاری..... ۲۴۳
- بی‌اعتنایی بخاری نسبت به حدیث مهم غدیر..... ۲۴۶
- آشنایی با شرحهای صحیح بخاری..... ۲۴۷
۱۰. شناخت‌نامه صحیح مسلم و سنن ابی داود..... ۲۵۳
۱. صحیح مسلم بن حجاج نیشابوری (م ۲۶۱)..... ۲۵۳
- زندگی‌نامه مسلم بن حجاج نیشابوری..... ۲۵۳
- آشنایی با صحیح مسلم..... ۲۵۶
- جایگاه صحیح مسلم از نگاه دانشوران اهل سنت و مقایسه آن با صحیح بخاری..... ۲۵۷
- انگیزه مسلم در تدوین صحیح..... ۲۶۰
- میزان اعتبار روایات صحیح مسلم..... ۲۶۲
- شیوه طرح روایات در صحیح مسلم..... ۲۶۴
- آشنایی با شرحهای صحیح مسلم..... ۲۶۶
۲. سنن ابی داود سلیمان بن اشعث سجستانی (م ۲۷۵)..... ۲۶۷
- آشنایی با زندگی‌نامه ابی داود..... ۲۶۷
- آشنایی با سنن ابی داود..... ۲۶۹
- جایگاه کتاب سنن ابی داود از نگاه دانشوران اهل سنت..... ۲۷۱
- شیوه ابی داود در انعکاس روایات..... ۲۷۳

۲۷۷.....	۱۱. شناخت‌نامه سنن ترمذی، نسایی و ابن ماجه قزوینی.....
۲۷۷.....	۱. سنن محمد بن عیسی ترمذی (م ۲۷۹).....
۲۷۹.....	معرفی سنن ترمذی.....
۲۸۰.....	شیوه ترمذی در نقل روایات.....
۲۸۳.....	آشنایی با کتاب علل ترمذی.....
۲۸۵.....	سنن ترمذی و نقدها.....
۲۸۶.....	۲. سنن احمد بن شعیب نسایی (م ۳۰۳).....
۲۸۸.....	معرفی کتاب سنن نسایی.....
۲۸۹.....	جایگاه کتاب نسایی از نگاه محدثان اهل سنت.....
۲۹۰.....	شیوه نسایی در طرح روایات.....
۲۹۲.....	۳. سنن ابن ماجه قزوینی (م ۲۷۳).....
۲۹۳.....	معرفی سنن ابن ماجه.....
۲۹۵.....	شیوه ابن ماجه در ذکر روایات.....
۲۹۷.....	۱۲. شناخت‌نامه سایر جوامع حدیثی اهل سنت.....
۲۹۷.....	۱. المسند الصحيح، ابن حبان (م ۳۵۴).....
۲۹۸.....	۲. الالزامات، دارقطنی (م ۳۸۵).....
۲۹۸.....	۳. المستدرک علی الصحيحین، حاکم نیشابوری (م ۴۰۵).....
۲۹۹.....	۴. مصابیح‌السنه، فراه بغوی (م ۵۱۶).....
۳۰۰.....	۵. جامع الاصول من احادیث الرسول، ابن اثیر جزری (م ۶۰۶).....
۳۰۰.....	۶. جامع المسانید و السنن الهادی لاقوم السنن، ابن کثیر دمشقی (م ۷۷۴).....
۳۰۱.....	۷. جمع الجوامع، جلال‌الدین سیوطی (م ۹۱۱).....
۳۰۲.....	۸. کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، متقی هندی (م ۹۷۷).....
۳۰۲.....	۹. التاج الجامع الاصول فی احادیث الرسول، منصور علی ناصف، (معاصر).....
۳۰۳.....	۱۰. المسند الجامع، بشّار عوّاد (معاصر).....
۳۰۵.....	کتاب‌نامه.....